

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 84/2018-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. februára 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti IMPA Bratislava, a. s., Panónska cesta 23, Bratislava, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou BAK & PARTNERS s. r. o., Panská 14, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Peter Bak, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 22 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1, čl. 8 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Sžnz 7/2015 z 3. mája 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti IMPA Bratislava, a. s., **o d m i e t a** ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. júla 2016 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti IMPA Bratislava, a. s., Panónska cesta 23, Bratislava (ďalej aj „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich procesných základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 13 dohovoru a taktiež základných práv chrániacich súkromie podľa čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 2 a 3, čl. 22 ústavy a práva podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 4 Sžnz 7/2015 z 3. mája 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým bola zamietnutá sťažovateľkina žaloba podľa § 250v Občianskeho súdneho poriadku [ďalej aj „OSP“ (konanie o ochrane pred nezákonným zásahom)], ktorou sa bránila proti inšpekcii Protimonopolného úradu Slovenskej republiky [ďalej len „protimonopolný úrad“ (tzv. dawn raid)].

2. Sťažovateľka bola podozrivá, že spolu s inými podnikateľmi obmedzovala hospodársku súťaž pri obstarávaní automobilov Škoda. Protimonopolný úrad z tohto dôvodu vykonal 10. decembra 2013 inšpekciu v priestoroch spoločnosti IMPA Bratislava, a. s., tzv. dawn raid (metaforicky prehliadka na svitaní).

3. Protimonopolný úrad začal 20. novembra 2014 z vlastného podnetu meritórne konanie vo veci dohody obmedzujúcej súťaž. Prvostupňové meritórne rozhodnutie protimonopolného úradu č. 2015/KH/1/1/033 bolo vydané 11. septembra 2015.

4. Sťažovateľka sa bránila proti inšpekcii zásahovou žalobou podľa § 250v OSP podanou 4. novembra 2015 na najvyššom súde z dôvodu, že (i) poverenie udelené protimonopolným úradom pre účely vykonania inšpekcie bolo vyhotovené vo veľmi všeobecnej rovine bez dostatočného označenia dôkazov, ktoré inšpektori majú hľadať, a vysvetlenia toho, akým predpokladaným spôsobom mal byť spáchaný uvedený delikt zo strany spoločnosti IMPA Bratislava, a. s.. (ii) Ďalej sťažovateľka namietala, že vyhľadávanie v jej informačných systémoch bolo realizované na základe príliš všeobecných kľúčových slov a po vyhľadávaní nedošlo k rozlíšeniu medzi relevantnými a striktné súkromnými informáciami. (iii) Sťažovateľka taktiež namietala, že jej 19. februára 2014 bola z neznámej adresy doručená prázdna obálka, v ktorej bol pôvodne zapečatený harddisk, na ktorý inšpektori nahrali dáta z počítačov sťažovateľky, čo podľa nej naznačuje manipuláciu so získanými informáciami.

5. Najvyšší súd žalobu zamietol napadnutým rozsudkom, pretože bola podaná oneskorene, je neprípustná (§ 250v ods. 4 i. f. OSP) a navyše paralelne prebieha meritórne správne konanie týkajúce sa samotnej hospodárskej súťaže.

6. Podľa najvyššieho súdu inšpekciu u sťažovateľky uskutočnil protimonopolný úrad 10. decembra 2013, keď bola aj ukončená. Vtedy sa sťažovateľka dozvedela o úkone úradu – inšpekcii, ktorú kvalifikuje ako nezákonný zásah („Podľa § 250v ods. 3 OSP návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.“). Najvyšší súd v rozsudku akcentoval, že sťažovateľka v priebehu dvoch rokov od vykonania inšpekcie nevyužila svoje právo na súdnu ochranu, na podanie návrhu o ochrane pred nezákonným zásahom v stanovenej objektívnej a subjektívnej lehote.

7. Najvyšší súd v napadnutom rozsudku tiež spresnil, že ani od 19. februára 2014, keď sa uskutočnilo prehliadanie a odpečatenie obálky na protimonopolnom úrade za prítomnosti jej zástupcu, sťažovateľka nevyužila svoje právo podať predmetný návrh na súde v stanovených zákonných lehotách, čo je na jej ťarchu. Podľa názoru najvyššieho súdu nie je možné počítat' plynutie samostatnej lehoty na podanie návrhu na ochranu pred nezákonným zásahom od akéhokoľvek okamihu trvania držby a dispozície s diskom, DVD, resp. informáciami na nich. V tomto prípade ide o jednorazový zásah v podobe inšpekcie s trvajúcimi dôsledkami a plynutie lehoty je preto potrebné počítat' od vykonania inšpekcie samotnej.

8. Podľa najvyššieho súdu ani začatie samotného meritórneho správneho konania na základe vyhodnotenia informácií získaných počas inšpekcie, nemôže byť považované za ďalší samostatný čiastkový zásah úradu, keďže začatie správneho konania a úkony vykonávané úradom v správnom konaní nemôžu už podľa ustálenej judikatúry najvyššieho súdu predstavovať nezákonný zásah úradu.

9. Napokon najvyšší súd neuznal za relevantný ani moment, keď bola sťažovateľke doručená z neznámej adresy prázdna obálka, v ktorej bol pôvodne zapečatený harddisk, pretože táto samotná udalosť nenaznačuje rozpor so zákonom.

10. Sťažovateľka je presvedčená, že napadnutý rozsudok znamená porušenie jej práva na súdnu ochranu a zároveň jej neochránenie pred zásahmi do jej súkromia. Z tohto dôvodu navrhla, aby ústavný súd sťažnosť prijal na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľa IMPA Bratislava, a.s.(...) podľa článkov 16 ods. 1, 19 ods. 2 a 3, 22, 46 ods. 1 a 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článkov 6 ods. 1, 8 ods. 1 a 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu z 3.5.2016 sp. zn. 4Sžnz 7/2015 porušené boli.

Základné práva sťažovateľa IMPA Bratislava, a.s.(...) podľa článkov 16 ods. 1, 19 ods. 2 a 3, 22, 46 ods. 1 a 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článkov 6 ods. 1, 8 ods. 1 a 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nezákonným zásahom Protimonopolného úradu Slovenskej republiky spočívajúcim v nezákonnej inšpekcii v priestoroch sťažovateľa vykonanej dňa 10.12.2013 na základe nezákonných poverení na vykonanie inšpekcie č. IP-462/2013, IP-463/2013, IP-464/2013, IP-465/2013, všetky z 05.12.2013, teda spočívajúcim v nezákennom odňatí, zhromažďovaní, zadržíavaní, manipulovaní, prezeraní, kopírovaní, tlačení, nakladaní a zhromažďovaní informácii a údajov o sťažovateľovi a v nezákonnej manipulácii s informáciami a údajmi sťažovateľa získanými počas inšpekcie a zachytených na pevný disk zn. TOSHIBA sériové číslo 76QM2006S, napálené DVD alebo inak a v nezákonnej manipulácii s administratívnym spisom porušené boli.

Ústavný súd rozsudok Najvyššieho súdu z 3.5.2016 sp. zn. 4Sžnz 7/2015 zrušuje.

Ústavný súd zakazuje Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní práv sťažovateľa podľa článkov 16 ods. 1, 19 ods. 2 a 3, 22, 46 ods. 1 a 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článkov 6 ods. 1, 8 ods. 1 a 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktoré spočíva v nezákennom a nedôvodnom zhromažďovaní, nakladaní a uchovávaní a v úkonoch smerujúcich k prezeraniu, kopírovaniu, oboznamovaniu sa s obsahom, prípadne akýmkoľvek obdobným nakladaním

s informáciami, údajmi a podkladmi, dátovým nosičom - pevný disk zn. TOSHIBA sériové číslo 76QM2006S, DVD, na ktoré tieto napálil a informáciami zaistenými počas inšpekcie vykonanej dňa 10.12.2013 v priestoroch sťažovateľa, ako aj všetkými vytlačenými alebo dátovými kópiami akýchkoľvek informácií a údajov, ktoré Protimonopolný úrad Slovenskej republiky vyhotovili z informácií a údajov zachytených na dátovom nosiči - pevný disk zn. TOSHIBA sériové číslo 76QM2006S, napálených DVD alebo zachytených inak.

Ústavný súd zakazuje Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky pokračovať v porušovaní práv sťažovateľa podľa článkov 16 ods. 1, 19 ods. 2 a 3, 22, 46 ods. 1 a 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a podľa článkov 6 ods. 1, 8 ods. 1 a 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a zakazuje Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky, aby pri prešetrovaní vo veci možných dohôd obmedzujúcich hospodársku súťaž, ktoré sú predmetom konania vedenom pred Protimonopolným úradom Slovenskej republiky pod č. 0028/OKT/2014, či pre účely iného konania pred Protimonopolným úradom Slovenskej republiky Protimonopolný úrad Slovenskej republiky použil podklady, informácie a údaje zaznamenané na dátovom nosiči, pevný disk zn. TOSHIBA sériové číslo 76QM2006S a napálených DVD, zaistené Protimonopolným úradom Slovenskej republiky počas inšpekcie vykonanej dňa 10.12.2013 v priestoroch sťažovateľa, ako aj všetky vytlačené alebo dátové kópie akýchkoľvek informácií a údajov, ktoré Protimonopolný úrad Slovenskej republiky vyhotovil z informácií a údajov zachytených na dátovom nosiči - pevný disk zn. TOSHIBA sériové číslo 76QM2006S a DVD, na ktoré tieto napálil alebo zachytených inak.

Ústavný súd prikazuje Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky, aby nenávratným spôsobom odstránil a zničil všetky podklady, informácie a údaje získané počas inšpekcie vykonanej dňa 10.12.2013 v priestoroch sťažovateľa, ako aj všetky vytlačené alebo dátové kópie akýchkoľvek informácií a údajov, ktoré Protimonopolný úrad Slovenskej republiky vyhotovil z informácií a údajov zachytených na dátovom nosiči - pevný disk zn. TOSHIBA sériové číslo 76QM2006S, DVD, na ktoré tieto napálil alebo zachytených inak, a to protokolárne za prítomnosti zástupcu sťažovateľa, do troch dní od právoplatnosti tohto nálezu.

Sťažovateľovi IMPA Bratislava, a.s.(...) Ústavný súd priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 50.000,- EUR, na úhradu ktorých sú Protimonopolný úrad

Slovenskej republiky a Najvyšší súd Slovenskej republiky povinní spoločne a nerozdielne do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní uhradiť sťažovateľovi IMPA Bratislava trovy konania. “

II.

11. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 i. f. zákona o ústavnom súde môže ústavný súd odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

13. Podľa § 22 ods. 4 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov ak je dôvodné podozrenie, že sa v iných objektoch, priestoroch alebo dopravných prostriedkoch podnikateľa ako uvedených v odseku 3, ako aj v súkromných objektoch, súkromných priestoroch alebo súkromných dopravných prostriedkoch zamestnancov podnikateľa nachádzajú podklady alebo dokumenty, ktoré súvisia s činnosťou alebo konaním podnikateľa podľa § 3 ods. 2, na základe ktorých možno preukázať vážne obmedzenie súťaže, úrad vydá rozhodnutie o vykonaní inšpekcie zamestnancami úradu.

13.1 Podľa § 250v ods. 3 OSP návrh na konanie o ochrane pred nezákonným zásahom musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

14. Podstatou veci je sťažnostné tvrdenie sťažovateľky, podľa ktorého najvyšší súd tým, že z dôvodu oneskorenosti meritórne neprerokoval jej zásahovú žalobu v správnom súdnictve proti tzv. dawn raidu vykonanému protimonopolným úradom v jej priestoroch, tak porušil jej právo na súdnu ochranu a hmotné práva na ochranu súkromia.

15. Ústavný súd vníma, že v prípadoch náhlych inšpekcií sa prelínajú na jednej strane výrazné právomoci štátu typické pre prostredie súťažného práva a na druhej strane nutnosť chrániť sféru slobody korporácií. V širšom zmysle ide o trend takpovediac silnejšej personifikácie právnických osôb.

16. S pomocou judikatúry možno odvodiť, že účelom zásahových žalôb je jednak ochrana slobody ako objektívnej hodnoty, ale tiež „znezákonenie“, resp. samotné zničenie dôkazov získaných inšpekciou, a tým vylepšenie si pozície v meritórnem konaní.

17. Vo vzťahu k prerokúvanej veci je potrebné uviesť, že práve v aktuálnom období sa postupne vyvíja judikatúra týkajúca sa ochrany pred inšpekciami zásahovou žalobou

podľa Občianskeho súdneho poriadku, ako aj podľa § 252 a nasl. Správneho súdneho poriadku (porov. GYARFÁŠ, J. *Najvyšší súd k inšpekciám PMÚ: „Takto teda nie!“* [online]. Dostupné na internete: <http://www.lexforum.cz/558>). Táto judikatúra postupne vyplňa rámcovú právnu úpravu, napríklad náležitosti poverenia. Ďalej možno tiež uviesť, že sa vyvíja (i) vzťah sťažnosti podľa zákona č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sťažnostiach“) a zásahovej žaloby (III. ÚS 396/2015, tiež ORŠULOVÁ, A. *Prešetrované subjekty v „zajati“ zákona o sťažnostiach*. Antitrust 1/2015, s. 14), ako aj (ii) vzťah zásahovej žaloby a meritórneho správneho konania, resp. následného konania o všeobecnej správnej žalobe (III. ÚS 676/2016, III. ÚS 319/2017).

18. Ochrana zásahovou žalobou práve pri tzv. dawn raidoch sa komplikuje tým, že sa neaplikuje len na inšpekciu samu, ale korporácie sa ňou bránia aj proti čiastkovým útokom, o ktorých sa dozvedia neskôr.

19. V predmetnej veci nie je sporné, že proti inšpekcii samotnej je zásahová žaloba oneskorená. Bola podaná takmer dva roky po vykonaní inšpekcie, o ktorej sťažovateľka prirodzene vedela [bod 5 a 6 (Možno predpokladať, že inšpiráciou pre podanie zásahovej žaloby bol až rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžnz 2/2015, tzv. Datalan II, ktorý bol prijatý 25. júna 2015.)].

20. Jedinou udalosťou, na základe ktorej by si teoreticky mohla sťažovateľka zachovať lehotu, aby mohla namietat' (čiastkové) zásahy súvisiace s inšpekciou, je záhadné doručenie pôvodnej obálky harddisku protimonopolného úradu so zaznamenanými údajmi z inšpekcie, ktorá mala byť sťažovateľke doručená od neznámeho odosielateľa (porov. body 3-iii a 9).

21. Najvyšší súd v napadnutom rozsudku uvedenú otázku vyriešil tak, že posúdil závažnosť samotnej udalosti v tom zmysle, či je táto udalosť natoľko relevantná, aby vôbec bolo možno od nej rátať (subjektívnu) lehotu na podanie zásahovej žaloby. Najvyšší súd v napadnutom rozsudku v podstate skonštatoval, že nie je sporné, že obálka bola otvorená riadne a v prítomnosti zástupcu obchodnej spoločnosti IMPA Bratislava, a. s., a preto nie je

táto udalosť relevantná. Ústavný súd len pre konanie o tejto ústavnej sťažnosti vzal podporne do úvahy prvostupňové meritórne rozhodnutia protimonopolného úradu č. 2015/KH/1/1/033 (body 489 – 501; Dostupné na internete: <http://www.antimon.gov.sk/2015kh11033/>), s tým výsledkom, že argumentáciu najvyššieho súdu pre účel zistenia včasnosti zásahovej žaloby možno akceptovať. Tým teda nie je nijako dotknuté meritórne konanie. Podľa rozhodnutia protimonopolného úradu č. 2015/KH/1/1/033 „*Úrad trvá na tom, že rozstrihnutá obálka je tou obálkou, ktorej neporušenosť pán Z. potvrdil dňa 19.2.2014 pri zahájení prehliadania obsahu predmetného disku. Obálka bola prestrihnutím znehodnotená v prítomnosti pána Z. a na zabezpečenie pevného disku po ukončení prehliadania bola použitá nová obálka, ktorá bola opatrená zabezpečovacou páskou a pečiatkou úradu, ako aj podpisom pána Z. Táto obálka je v súčasnosti uložená v zabezpečených priestoroch úradu. Jediným časovým obdobím, kedy nebol predmetný pevný disk zabezpečený vloženíím do zapečatenej obálky je časové obdobie prezerania jeho obsahu v priestoroch úradu, pričom na tomto prehliadaní sa po celý čas zúčastnil pán Z., ktorý neuviedol do zápisu žiadne podozrenie o manipulácii s predmetným pevným diskom v tomto časovom úseku. Úrad ďalej uvádza, že len samotná skutočnosť, že údajne niekto neznámy zaslal poštou pánovi Z. predmetnú obálku nijakým spôsobom nepoukazuje na nezákonnú manipuláciu úradu s predmetným pevným diskom... Úrad nemá vedomosť o tom, kto mohol pánovi Z. poslať zásielku s predmetnou obálkou.*“.

22. Na tomto mieste možno nadviazať na zmienku o prebiehajúcim meritórnem konaní konštatovaním, že sťažovateľka má ešte druhú trajektóriu právnej ochrany, a to meritórne konanie s následnou súdnou ochranou. Z predchádzajúceho odseku je zrejmé, že sťažovateľka svoje výhrady proti inšpekcii a nakladaniu s údajmi vyjadrila aj v meritórnem konaní, kde jej môže byť poskytnutá ochrana.

23. Napokon, sťažovateľka sa paralelne so zásahovou žalobou pokúšala získať ochranu aj sťažnosťou podľa zákona o sťažnostiach podanou na protimonopolnom úrade. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 5 Sžnz 2/2015 (Datalan II) uviedol, že zásahovú žalobu možno podať po podaní takejto sťažnosti. Ani touto sťažnosťou sa však v predmetnej veci lehota, a to ani proti čiastkovým zásahom, nedala „zachytiť“ (Sťažovateľka to ostatne ani

nenamieta.). Jednak judikatúra „skompromisnila“ nutnosť podať takúto sťažnosť (III. ÚS 396/2015), a aj keby bolo nutné podanie sťažnosti podľa zákona o sťažnostiach, tak z rozhodnutí najvyššieho súdu sa odvodzuje (ORŠULOVÁ, A. *Prešetrované subjekty v „zajati“ zákona o sťažnostiach*. Antitrust 1/2015, s. 14), že sa takáto sťažnosť musí podať okamžite pri rozhodnej udalosti, čo sťažovateľka nespĺnila.

24. Z dosiaľ uvedeného vyplýva, že napadnutý rozsudok zjavne nezasiahol ústavne nesúladne do označených základných práv sťažovateľky, a preto možno sťažnosť odmietnuť už v štádiu predbežného prerokovania podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

V prípadných budúcich sťažnostiach by bolo účelné okrem označených základných práv namietat' aj porušenie čl. 21 ústavy, aby ústavný súd mal možnosť kultivovať rozsah (scope) referenčných noriem vo vzťahu k tzv. dawn raidu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2018